

מעקב אחר תיקים המצויים בהשלמות חקירה – הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)

סיכום

מטרת ההנחייה

1. קרה שתיקים שנשלחו למשטרת ישראל להשלמות חקירה "נשכחו" על מדף החקירות לאורך חודשים ארוכים, ובהיעדר בקרה ופיקוח מצד הפרקליטות, נגרמו עיכובים משמעותיים בטיפול בתיקים אלו.
2. כמו כן, לעתים מועברים תיקים להשלמות חקירה גם כאשר כלל לא ברור שיש צורך בכך [כך, כאשר ברור שגם השלמת חקירה לא תשנה את מצב הראיות בתיק, בין אם דינו לגניזה ובין אם דינו להגשת כתב אישום, אף ללא ההשלמה, שמתברר שאין בה כל צורך]. מובן שגם מצב זה גורם לעיכובים מיותרים לחלוטין עד שמתקבלת ההחלטה בתיק.
3. מטרתו של מסמך זה הנו להתוות נוהל עבודה מחייב, סדור ומובנה, לעניין הליך הוצאת תיק להשלמת חקירה, כמו גם לצורך מעקב ובקרה של הפרקליטות אחר תיקים המצויים בהשלמות חקירה.

תנאים להעברת תיק להשלמת חקירה

4. החלטה בדבר שליחת תיק לביצוע השלמות חקירה מחייבת מעבר מעמיק של הפרקליט על תיק החקירה, בחינת ושקילת הראיות הקיימות בתיק, בחינת טיב ההשלמות הנדרשות, וכן שקילת חיוניות השלמות החקירה הנדרשות, לצורך קבלת החלטה בתיק. בחינה זו נדרשת הן כדי לוודא שהשלמת החקירה אכן נדרשת [ראה ס' 2 לעיל], והן כדי לנסות ולגרום לכך שכל השלמות החקירה הנדרשות יועברו אל היחידה החוקרת בפעם אחת, זאת כדי למנוע מצב שבו לאחר השלמת חקירה אחת, יסתבר כי קיים צורך בהשלמות חקירה נוספות.
5. פרקליט ישלח את התיק להשלמות חקירה, במידה שהוא סבור שביצוע השלמת החקירה חיוני לשם בחינת היכולת להגיש כתב האישום כנגד החשודים בתיק, או שיש הצדקה מיוחדת לבצע ההשלמה, גם אם נראה שסביר שהתיק ייגנז [לעתים, לצורך הכרעה בשאלת עילת הגניזה].
6. בטרם משלוח התיק, תאושר הבקשה להשלמת החקירה על ידי פרקליט בכיר, בהתאם לנוהל העבודה הקיים בכל יחידה.

אופן שליחת תיק להשלמת חקירה

7. לאחר קבלת ההחלטה על השבת התיק ליחידה החוקרת לשם השלמת חקירה, יכתוב הפרקליט מכתב הממוען לאחראי על החקירה, עם העתק לקצין האח"מ של היחידה/התחנה, ובו פירוט מסודר ובהיר של כלל השלמות החקירה הנדרשות, ככל הניתן.
8. על הפרקליט לוודא, לא יאוחר מחודש ימים לאחר שליחת המכתב, כי המכתב ותיק החקירה התקבלו ביחידת החקירה הרלבנטית, ומועברים לטיפול.

בקרה על ביצוע השלמת החקירה והחזרת התיקים לפרקליטות

9. בחלוף 4 חודשים ממועד משלוח התיק, וככל שהתיק לא חזר מהמשטרה עם השלמות החקירה, ישלח הפרקליט מכתב נוסף לקצין האח"מ של היחידה/תחנה, ובו בקשה לזרז את הטיפול, כמו גם בקשה לקבלת עדכון על אודות סטטוס הטיפול.
10. בתוך שבוע ימים משליחת המכתב, יוודא הפרקליט כי המכתב הגיע אל הנמען וכי זה האחרון פועל לקדם ביצוע השלמת החקירה. הפרקליט יערוך על כך תרשומות בתיק התנופ"ה.

11. בחלוף 8 חודשים ממועד משלוח התיק, וככל שהתיק לא חזר מיחידת החקירה עם השלמות החקירה, יעביר הפרקליט דיווח על כך אל פרקליט/ת המחוז. זה האחרון [או מי מטעמו] יפנה בכתב אל **קצין האח"מ המחוזי**, וידרוש לזרז הטיפול, כמו גם לקבל עדכון על אודות סטטוס הטיפול.

12. בתוך שבוע ימים משליחת המכתב, יוודא הפרקליט כי מכתבו של פרקליט/ת המחוז הגיע אל הנמען וכי זה האחרון פועל לקדם ביצוע השלמת החקירה. הפרקליט יערוך על כך תרשומת בתיק התנופ"ה.

13. בחלוף שנה ממועד משלוח התיק, וככל שהתיק לא חזר מהמשטרה עם השלמות החקירה, יעביר פרקליט/ת המחוז דיווח בעניין אל המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים), אשר יפנה בכתב אל **רח"ט חקירות/ר' אח"מ**, ויבקש את מעורבותם בקידום הטיפול בתיק המדובר.

14. באחריות כל ממונה/מנהל/ראש צוות [בהתאם לנוהל שייקבע בכל יחידה] לבצע מעקב צמוד אחר התיקים המטופלים ע"י הפרקליטים הכפופים לו ואשר מצויים בהשלמות חקירה.

15. על אף כל האמור לעיל, ייתכנו מצבים בהם יסתבר לפרקליט או לממונה/מנהל/ראש צוות, כי השלמת החקירה מתעכבת מסיבות אובייקטיביות שאינן תלויות ביחידה החוקרת, לדוגמה: בקשה לעזרה משפטית, שנשלחה למדינה זרה במסגרת השלמת החקירה, ולא ניתן לקדם בלעדיה את החקירה עד להשלמת הטיפול בה; הימצאותו של החשוד, המתלונן, נפגע עבירה או עד מרכזי מחוץ לישראל; או כל סיבה אחרת המנויה בסעיף 3 לנוהל משטרת ישראל 03.300.166 "הגבלת משך החקירה נגד חשוד".

ככל שישתבר כי מתקיימת נסיבה כאמור המעכבת את השלמת החקירה, אין הכרח להוציא ליחידה החוקרת מכתבי תזכורת על פי הקבוע בנוהל זה. עם זאת, באחריות הפרקליט, בפקוח הממונה/מנהל/ראש צוות, להמשיך פיקוח על התקדמות החקירה באופן אחר המתאים לנסיבות העניין (למשל בירור עתי האם הנסיבה המונעת את התקדמות החקירה ממשיכה להתקיים).

3.2.21 ; 25.7.21

תאריך